

TÜRK ÜROLOJİ DERNEĞİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE DAVRANIŞ ETİĞİ YÖNETMELİĞİ

Amaç

Madde 1: Bu yönetmeliğin amacı Üroloji temel alanında bilimsel yaratıcılığı,doğruluğu ve dürüstlüğü destekleyen ve bilimsel araştırma,geliştirme,uygulama ile yayın faaliyetlerinde ve tıp etiğinde ortaya çıkabilecek etik dışı davranışları önlemeye yönelik genel ilkeleri belirlemek ve Üroloji Eğiticileri,uzmanları ve öğrencilerine(Araştırma görevlisi,asistan)Ürolojide tıp etiği ve deontoloji ilkelerinde bir rehber oluşturma,tıp etiğinde temel ilke olarak kabul edilen;zarar vermeme,yararlılık, özerkliğe saygı ve adalet ilkelerine uygun tarz ve davranışta bulunulmasını ve bilimsel çalışma yapılmasını sağlamaktır.

Dayanak

Madde 2: Bu yönetmelik Türk Üroloji Derneği Tüzüğü madde:25-m uyarınca hazırlanmıştır.

Kapsam

Madde 3: Bu yönetmelik Üroloji Temel alanındaki öğretim üyelerini,şefleri,şef yardımcılarını,başasistan ve uzmanlar ile araştırma görevlisi ve asistanları kapsar.Aynı şekilde araştırma faaliyetlerinde görev alan kamu ve özel sektör ya da serbest çalışanlarda bu yönetmeliğin hükümlerine uymak zorundadır.

Bilimsel araştırma etiğinin gerekli kaldığı hususlar

Madde 4:Aşağıdaki belirlenen konular bilimsel araştırma etiği temel standartlarıdır.Bu standartlar bilimsel bilginin toplumsal bilgiye dönüşmesinde zorunluluktur.

- a-Deneysel verilerin ve olguların doğru ve yanlışsız olması,
- b-Araştırmacıların ve/veya yazarların haklarının tanınması ve gerekli beyanda bulunulması
- c-Diğer kişi ve kurumlardan alınan verilerin ve bilgilerin,gizliliğine,korunmasına,bu veri ve bilgiler kişi ve kurumların izin verdiği ölçüde ve şekilde kullanımına özen gösterilmesi
- d-Bilimsel araştırma için sağlanan,ayrılan kaynakların doğru kullanımı ve dağıtımı

Bilimsel araştırmada kusurlu davranışlar

Madde 5:,Etik standartlar çerçevesinde kusurlu bulunan davranışlar aşağıda sınıflandırılmıştır.Yayın etiği ve özellikle intihal(aşırma) davranışında zaman aşımı söz konusu değildir.Zira bilimsel yayına dönüşen,eser niteliği kazanan kusurlu çalışma,kongre kitabı,dergi,arşiv gibi basılı belge olarak kütüphane ve elektronik bilgi ortamında sürekli bulunacak ve gerektiğinde başvurulacaktır.Ayrıca eser, kaynak ve dayanak gösterilerek idari,hukuki veya bilimsel karar alınmış, başka eserlerden alıntı yapılması durumlarında sürekli olacaktır.

a-Verileri ve /veya sonuçları değiştirmek.Gerçek dışı ve asılsız veriler ve sonuçlar yaratmak (sahtecilik,saptırma veya aldatmaca,uydurmacılık,kuru laboratuarcılık,masa başı araştırma vb.)

b-Başkalarına ait verileri,bilgileri,sonuçları kısmen veya tamamen,izin almaksızın ve /veya beyanda, atıfta bulunmaksızın kullanmak(aşırmacılık)

c-Diğer kişi ve kurumlarda temin edilen veri ve bilgileri,izinsiz ve gizliliği ihlal edecek şekilde kullanmak

d-Yanıltıcı eser yayınlamak veya hileli patent başvurusunda bulunmak(katkısı olmaksızın yazarlar arasında yer almak veya başkasına yer vermek,hak edilen yazarlığı tanımamak veya engellemek,çalışmayı incelemeden ortak yazarlı olarak yayın yapmak,bildiri,posterlerdeki yazar sıralaması ile makale yazar sıralamasında yazar çıkarma,sıralama değiştirme,birincisine atıfta bulunmaksızın araştırma sonuçlarını ikinci defa yayınlamak ,yinelenen yayın vb.)

e-Bilimsel araştırma için sağlanan veya ayrılan kaynakları,olanakları amaç dışı kullanmak,destek veren kurumları belirtmemek,anmamak.

f-Disiplinsiz araştırma başlığı ise kasıtlı olmayan bazı hataların var olduğu,bilmeden yapılan hatalardır ve yerini doldurmak olanaklıdır ve bilime büyük yarar vermezler.

Sorumluluklar

Araştırma yöneticileri

Madde:6 Bilimsel araştırma yöneticileri,yönettikleri araştırma faaliyetlerinin en yüksek nitelikte ve bilimsel araştırma etik standartları çerçevesinde olmalarından,veri ve araştırma sonuçlarını düzenli bir şekilde toplanmasından ve kontrol amaçlı en az 5(beş) yıl boyuca saklanmasından birinci derecede sorumludur.

Tez danışmanları da,bilimsel araştırma yöneticilerinin yükümlülük ve sorumluluklarını taşırlar.

Madde :7 Araştırmacılar,araştırma görevlisi ve asistanlar hizmet ve destek personeli bilimsel araştırma etiği ve standartları hakkında bilgilenmek ve çalışmalarını öngörülen ölçütlere uygun yapmakla sorumludurlar.Ayrıca kamu ve özel sektörde yapılan bilimsel çalışmalarda yöneticiler sıralı olarak (şef yardımcısı,şef,bilim dalı başkanı,Anabilim dalı başkanı)bilimsel araştırma faaliyetlerinin bu standartlara uygun yapılması için gerekli önlemleri almalıdırlar.

Madde :8 Türk Üroloji Derneği yönetim kurulu Üroloji temel alanında bilimsel araştırma etiği standartlarına uyulması ve uygulanması amacıyla bilimsel toplantılar (konferans,panel,sempozyum.vs.)düzenlemekle ve kurula ulaşan kusurlu davranışta bulunanlar hakkında işlem yapmakla sorumludur.

Bilimsel araştırma etiği komisyonu

Madde:9 Türk Üroloji Derneği Bilimsel Araştırma Etiği Komisyonu,deneyim ve çalışmaları,yayınları dikkate alınarak Yönetim kurulu tarafından seçilen 5(beş) asıl ve 3(üç) yedek dernek üyesinden oluşur.Komisyon üyelerinin görev süresi 3(üç) yıldır.Komisyon üyeliği en fazla iki dönmedir.Komisyon üyeleri kendi aralarında bir başkan seçerler.

Madde:10 Türk Üroloji Derneği Bilimsel Araştırma Etiği Komisyonu,Türk Üroloji Derneği Başkanı tarafından iletilen kusurlu davranış başvuru ve tıp Etiği dosyalarını inceler ve rapor hazırlar,bilimsel yayın etiği kursları ve Etik eğitim programları düzenler.

İşleyiş

Madde:11 Kusurlu olduğu savlanan dosya Türk Üroloji Derneği Başkanı tarafından Bilimsel Araştırma Etiği komisyonuna iletilir.Komisyon dosyayı ve ilgili belgeleri inceler,gerekli araştırmaları yapar ve bir rapor hazırlayarak dernek başkanlığına sunar.

Madde:12 Kusurlu davranışın bildirilmesi,araştırılması ve incelenmesinde şu hususlara özen gösterilir.

a-Kusurlu davranışı bildiren,kusurlu davranışta bulunan ve incelemelere yardımcı olan herkese saygılı,eşit,önyargısız,duyarlı ve adil davranılır.

b-İşlemler en üst düzeyde gizlilikle yürütülür.

Madde:13 Bilimsel Araştırma Etiği komisyonu tarafından kusurlu davranışın sabit bulunması durumunda,kusurun ağırlığına uygun olarak Türk Üroloji Derneği tüzüğü gerekleri yapılır.Ayrıca aşağıda sıralanan kişi ve /veya kurumlara bilgi verilir

a-Çalışıklara kurumlara

b-Fon sağlayan ve /veya destek veren kurumlara

c-Ortak yazar ve araştırmacılara

d-Yanılıcı,kusurlu veya hileli sonuçlar içeren bildirinin sunulduğu kongre ve sempozyum düzenleme kurulu başkanlığına

e-Yanılıcı,kusurlu veya hileli sonuçları içeren makalenin yayınlandığı dergi editörüne,bildiri olarak sunulduğu kongre ve sempozyumların düzenleme kurulları başkanlıklarına

f-Türk Tabipleri Birliği ve ilgili meslek kuruluşlarına

Madde 14:Türk Üroloji Derneği Yönetim Kurulu Tıp Etiğine ve deontolojiye aykırı olduğu savlanan diğer tutum ve davranışları (hekim-hasta,hekim-firma,hekim-basın/yayın,toplum yanlı ve yanlış bilgilendirme) adalet,zarar vermeme ve özerkliğe saygı ilkesindeki kusurları içeren başvuru ve belgeleri bilimsel araştırma etiği komisyonuna sevk edebilir.İlgili komisyon dosyayı ve ilgili belgeleri inceler,gereken araştırmaları yapar ve bir rapor ile Dernek Yönetim Kurulu'na sunar.

Yürürlük

Madde:15 Bu yönetmelik Türk Üroloji Derneği yönetim kurulu tarafından onaylandığı tarihten itibaren geçerlidir.

Yönetim

Madde:16 Bu yönetmelik hükümlerini,Türk Üroloji Derneği yönetim kurulu yönetir.